

Új utakon India asszonyai

Leánygyilkosságok és templomi prostitúció c. filmünket forgatjuk. Azokban a falvakban, ahová elmegyünk, még évekkel ezelőtt is az újszülött lányok 50–80 százalékát ölték meg. Az ok: a szegénység, és a félelem az egyre növekvő hozománytól, amelyet a lány kiházásításakor kell adni.

A dél-indiai *Tamil Nadu* szövetségi államban lakó huszonöt éves *Laksmi* négy lányt szült. Közülük kettőt rögtön születésük után megmérgezett az anyósa. „Mit kellett volna csinálnunk? Négy lány egyenlő a gazdasági összeomlással”, mondja nekünk a két nő. „A férjem meghalt, a fiam pedig kuli-ként 30 rúpiát (kb. 200 forint) keres naponta”, magyarázza helyzetét az anyós.

„Hogyan vélekedett a dologról a férje?”, kérdezem *Laksmi*-t. „Amellett volt, hogy öljük meg a lányokat.” „Ma már nem tennék meg. Istenre esküszöm”, mondja az anyós, összekulcsolja kezeit, és fölfelé tekint. *Laksmi* egy éve részt vesz egy olyan asszonycsoport munkájában, amely a kislányok meggyilkolása ellen harcol.

Amikor legfiatalabb lánya, *Vanita* három hónappal ezelőtt megszületett, az asszonycsoportok ünnepeket tartottak, és két kókuszpálmát ültettek: gyümölcsseik egyfajta takarékpénztárként szolgálnak majd az újszülött kislány számára. „Vanítának élnie kell. Csodálatos lány lesz”, mondja az anya, és büszkén mutat a szerény kunyhó mögött álló két kókuszpálmára. A lányok születését övező új rituálékkal India leginkább nőellenes hagyományát törli fel mostanában.

A *Madurai* városa körüli 35 faluban három éve egyetlen leányt sem öltek meg. Azok az asszonycsoportok, amelyek tizenegy éve dolgoznak a német *Andheri-segély* anyagi támogatásával, most aratják le munkájuk gyümölcsét. Bár az iskolákban még sokkal több fiút látunk, de az óvodákban már majdnem anynyi a lány, mint a fiú. Az egyik óvoda 73 éves alapítónője azonban figyelmeztet, hogy még sok tennivaló van. Egy bombayi abortuszklini-

ka statisztikája: 100 abortált fiú, 6900 lány.

India még mindig az ellentmondások hazája. Itt már húsz évvel ezelőtt miniszterelnök lehetett egy nő. Az utóbbi évtizedben háromszor választottak indiai nőt világszépévé. Az egymilliárd embert számláló, túlnyomó részt hinduista hagyományok szerint élő társadalom azonban egyidejűleg még mindig olyan nőellenes, mint évszázadokkal ezelőtt. A tehenek szentnek számítanak – ugyanakkor pedig lányok millióit ölik meg csak azért, mert lányok.

Az indiai nők azonban kezdenek felszabadulni. *Mysore* városában sajátos *Miss-választás* tanúi voltunk. Azt láttuk egy karikatúrán, hogy „Miss Szegénységet” és „Miss Elűzöttet” választanak, de „Miss Hajléktalant” és „Miss Földtelent” is. Az ötödik „Miss” hiányzik a karikatúráról, amelyet az asszonycsoportok rajzoltak. Alatta ez a szöveg áll: „Miss Kislány nem vehetett részt ezen a választáson, mert rögtön születése után megölték.”

Sosem létezett még olyasmi, amit *Andhra Pradesh* szövetségi államban filmezhettünk le. Először házassodott meg 160 *mathamma*, azaz templomi prostituált. A templomi prostitúció is régóta tilos, ahogyan természetesen a leánygyilkosság is. De egyedül ebben a szövetségi államban még mindig 25000 *mathamma* él. Ha a szülőket valamilyen sorscsapás éri, egyik lányukat hatéves korában *Mathamma* istennőnek ajánlják fel – engesztelő áldozatul. Kilencéves korukban férfiak előtt kell táncolniuk ezeknek a lányoknak, 13 éves koruktól pedig szexuálisan rendelkezésre kell állniuk a templom papjai, a falu előljárói és sok más férfi számára.

Az *Andheri-segély* harcot hirdett a templomi prostitúció ellen – sikerrel. Nemcsak a *mathammák* első tömeges esküvőjét filmezhetjük le – ily módon egy család védelmében élnek, és kiszállnak a templomi prostitúcióból –, hanem meghívnak vendégségbe is arra az ünnepre, amelyet 400 egykori *mathamma* részvételével tartanak. A fiatal nők

elmesélik nekünk történetüket. *Padma*: „Én csak játékszere voltam a férfiaknak, sok százszor. Ennek semmi köze sem volt a valláshoz.” *Goma*: „A falu minden tizedik férfia eljött hozzám. Főként a magasabb állásúak elől nem térhettem ki.” Hála a németországi segélynek, kiszállhattak. Kölcsönt kaptak, szakmát tanulhattak, gyermekeik pedig, akiket anyjuk miatt korábban leköpdöstek az utcán, most iskolába járnak.

Utunk harmadik állomásán *Hyderabad* városának közelében indiai őslakosok körében vagyunk. Az *Andheri-segély* és partnerei itt ökológiai csodát műveltek a helybeli asszonycsoportokkal összefogva. Az utóbbi tíz évben a 10000 őslakos – eredetileg parasztok – fele a nagyvárosok nyomorvedeibe menekült. A fákat kiirtották, a talaj kiszáradt és lepusztult, a talajvíz szintje folyamatosan süllyedt. A fák kivágása mellett a globális felmelegedés az oka a katasztrofának. Az asszonyok azonban új víz-menedzselést tanultak meg. Ez azt jelenti: gátakat építettek, erdőket telepítettek, teraszos műveléssel rizst termesztenek. Hihetetlen ügyességgel és sok energiával a kiszáradt földből virágzó Édenkert lett. 30000 fát ültettek. Több tucat kutat fúrtak. A talajvíz szintje ismét emelkedik. „A víz fontosabb az aranyból”, mesélik lelkesen az asszonyok.

Minden menekült visszatér, minden gyerek iskolába jár. A kormány képviselői példamutatónak nevezik az *Andheri-segély* kitaró fejlesztési munkáját. Zöld rizsmezőket látunk, nagy állatnyájukat és végtelenül boldog embereket, akik következetesen ökológikus mezőgazdaságot folytatnak. Mindössze 50 euró fejenkénti ráfordítással India legszegényebbjei ma maguk állíthatják elő életük alapjait!

Az *Andheri-segély*nek köszönhetően ma 143000 nő él csoportokba szervezeten. Öt éven belül egymilliónyan akarnak lenni. India asszonyai megváltoztatják világukat.

Franz Alt

Kapcsolatfelvételi lehetőség:
andheri.bonn@andheri.org

Forrás: Publik-Forum, 2001/19